

דניאל פרידמן • ההטבות לחיילים חרדיים

הדרך העקומה

ריס לזכות בפטור על דירה שמחירה עד 1.6 מיליון שקלים, הפטור לאחריים היה רק על דירות שמחירן יותר נמוך. למרבה המזל ידרה הצעה זו מהפרק, ויש לקוות שזה יהיה גורלה של ההצעה להנחות מיוחדות בדיוור לחרדים ששירתו בצבא.

לבעיית האפליה בין המשרתים לבין אלה שאינם משרתים אין פתרון מושלם, אבל יש דרך פשוטה לצמצם אותה משמעותית: לשלם שכר ראוי למשרתים בצה"ל. זוהי דרך הגונה וצודקת, שאיש לא יוכל להעלות טענה הגיונית כלשהי נגדה. ואם הש"כר יהיה משמעותי, כפי שראוי שיהיה, יאפשר הדבר למשרתים לחסוך ולו סכום צנוע לקראת רכישת דירה (או למטרה אחרת שתיראה להייל).

אני, לפחות, מתקשה להבין כיצד עד היום לא נבחר פתרון שוויוני, פשוט, צודק וברור זה, ובמקום זאת אנו עדים לרחף שאינו בריכיבוס להמציא "פתרונות" מעוותים, בלתי צודקים ובלתי יעילים. תוספת משמעותית לשכר החיילים, לכולם, ללא הבחנה בין קבוצת האוכלוסייה שאליה הם משתייכים (אף שקיימת כמוזן אפשרות של תוספת לחיילים קרביים או כאלה הממלאים תפקידיים מיוחדים) – תעודד כמוזן גם גיוס חרדים.

לפני זמן לא רב פעל שר האוצר כחולן להעלאת שכרם של החיילים בשירות חובה. להערכתי היה זה הצעד החשוב, הצודק והמועיל ביותר שביצע עד עכשיו בתקופת כהונתו. גידול השכר באחווים נשמע משמעותי, אולם תרגומו לשקלים רחוק מלהספיק, ושכרם של החיילים עדיין נמוך במידה בלתי מתקבלת עד הדיעת. העלאה נוספת ומשמעותית תחולל פלאים לא רק בכל הנוגע לגיוס חרדים ולגיוס בכלל, אלא גם בתחושה שהמדינה נוהגת בהגינות וכי אלה הראויים לכך זוכים לפחות לחלק ממה שמגיע להם. ולא פחות חשוב, יהיה בכך איתות של נטישת הדרכים העקומות והליכה בדרך הסביר והישה. ■

בישראל מתגלה מדי פעם כישרון מיוחד למציאת פתרונות עקומים ומסובכים לבעיות שיש להן פתרון פשוט וישה. הדוגמה החדשה היא ההצעה להעניק לחרדים שיתגייסו לצה"ל הנחות משמעותיות בדיוור.

עידוד גיוסם של החרדים הוא מטרה ראויה, אך הפתרון המוצע מעוות, מסובך, מרגיז ולא מעשי. הוא מפלה ללא הצדקה בין מתגייסים שאינם חרדים למתגייסים חרדים, וכמו כל "פתרון" כזה מצטרפת לבעיית האפליה תסבוכת אדמיניסטרטיבית של הבחנה בין הקבוצה שתזכה לפריווילגיה הבעייתית לבין כל השאה האם צעיר חילוני יוכל לדרוש שיגייסו אותו בתור חרדי? או שמא תוענק אפשרות זו רק לבוגרי ישיבות? ומה בדבר בוגרי ישיבות דתיות לאומיות? ומה דינן של בנות דתיות, הפטורות משירות צבאי אך בוחרות להתגייס, להן לא מגיעה הנחה בדיוור?

הצעה זו היא ברוח ההצעה שהעלה בזמנו יאיר לפיד בדבר פטור ממע"מ למשוחררי צה"ל שיבקשו לרכוש דירה. אלא שהיא בכיוון שונה. מהרעיון בדבר פטור ממע"מ לא יצא דבר. תוך זמן קצר פרצה מהומה. נציגי החרדים והערבים זעקו לאפליה. ההצעה רוככה באופן שגם הם יזכו בפטור, אולם בעוד שמשוחררי צה"ל היו אמור

לבעיית האפליה בין המשרתים לאלה שאינם משרתים אין פתרון מושלם, אבל יש דרך פשוטה לצמצם אותה: לשלם לחיילים שכר ראוי, מה שיעודד גם את גיוס החרדים

